

॥ ६ ॥ पातालज्वलनोवाडवाग्निस्तस्यावासं बांधवंशरणं बंधनमिति पाठकारागारं ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ वेलायाः दोलआंदोलनंतज्जेनानिलेनचलं ॥ १० ॥ ११ ॥ गांपृथ्वीं विदतालंभमानेन हेतौशतु प्रत्ययः तेनहेतुनाविक्षोभितेनजलेनाविलंब्याप्तं ॥ १२ ॥ अत्रिणातलान्वेषिणेतिशेषः गांधंतलं पातालस्यापितलंअधःस्थं अव्ययंपातालादिव्ययेप्यविनाशं ॥ १३ ॥ सेवतः सेवमानस्य युगादिकालश यनं युगंरुतादिकंतस्यआदिभूतोयुगादिकालस्तस्मिन् शयनंतत्पभूतं ॥ १४ ॥ डिबाहवेडिबोभयवतामाक्रंदस्तद्वतिआहवे डिबोभयध्वनावंडेइतिमेदिनी तिग्माहवइतिपाठःस्पष्टार्थः ॥ १५ ॥ वडवाअ

आकरंसर्वरत्नानामालयंवरुणस्यच ॥ नागानामालयंरम्यमुत्तमंसरितांपतिं ॥ ६ ॥ पातालज्वलनावासमसुराणांचबांधवं ॥ भयंकरंचसत्वानांपयसांनि धिमर्णवं ॥ ७ ॥ शुभंदिव्यममर्त्यानाममृतस्याकरंपरं ॥ अप्रमेयमचित्यंचसुपुण्यजलमद्भुतं ॥ ८ ॥ घोरंजलचरारावरौद्रंभैरवनिःस्वनं ॥ गंभीरावर्तकल्लि लंसर्वभूतभयंकरं ॥ वेलादोलानिलचलंक्षोभोद्वेगसमुद्भूतं ॥ वीचीहस्तैःप्रचलितैर्नृत्यंतमिवसर्वतः ॥ १० ॥ चंद्रवद्विषयवशादुद्धतोर्मिसमाकुलं ॥ पांच जन्यस्यजननंरत्नाकरमनुत्तमं ॥ ११ ॥ गांविदताभगवतागोविंदेनामितौजसा ॥ वराहरूपिणाचांतर्विक्षोभितजलाविलं ॥ १२ ॥ ब्रह्मर्षिणाव्रतवतावर्षा णांशतमत्रिणा ॥ अनासादितगांधंचपातालतलमव्ययं ॥ १३ ॥ अध्यात्मयोगनिद्रांचपद्मनाभस्यसेवतः ॥ युगादिकालशयनंविष्णोरमिततेजसः ॥ १४ ॥ वज्रपातनसंत्रस्तमैनाकस्याभयप्रदं ॥ डिबाहवार्दितानांचअसुराणांपरायणं ॥ १५ ॥ वडवामुखदीप्ताग्नेस्तोयहव्यप्रदंशिवं ॥ अगाधपारंविस्तीर्णमप्रमेयं सरित्पतिं ॥ १६ ॥ महानदीभिर्बद्धीभिःस्पर्धयेवसहस्रशः ॥ अभिसार्यमाणमनिशंददृशातेमहार्णवं ॥ आपूर्यमाणमत्यर्थंनृत्यमानमिवोर्मिभिः ॥ १७ ॥ गंभीरंतिमिमकरोग्रसंकुलंतंगर्जंतजलचरारावरौद्रनादैः ॥ विस्तीर्णंददृशतुरंबरप्रकाशंतेऽगाधंनिधिमुरुमंभसामनंतं ॥ १८ ॥ इतिश्रीमहाभारतेआदि पर्वणिआस्तीकपर्वणिसौपर्णेएकविंशतितमोऽध्यायः ॥ २१ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ सौतिरुवाच नागाश्चसंविदंकृत्वाकर्त्तव्यमितितद्वचः ॥ निः स्नेहावैदहेन्माताअसंप्राप्तमनोरथा ॥ १ ॥ प्रसन्नामोक्षयेदस्मांस्तस्मान्छापाच्चभामिनी ॥ कृष्णंपुच्छंकरिष्यामस्तुरगस्यनसंशयः ॥ २ ॥

श्वातस्यामुखात्उत्पन्नोदीप्तोयोऽग्निस्तस्मैतोयहव्यप्रदं गाधःपारश्चनास्तियस्यसोऽगाधपारस्तं अतएवविस्तीर्णं विशेषेणस्तीर्णंसमंततआस्तीर्णं ॥ १६ ॥ अभिसार्यमाणंअभितोगम्यमानं ॥ १७ ॥ तेकडू विनते अगाधंपूर्वरूपमार्षं ॥ १८ ॥ इतिआदिपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेएकविंशतितमोऽध्यायः ॥ २१ ॥ ॥ ७३ ॥ नागाश्चसंविदंकृत्वेतिद्वादशश्लोकमध्यायंकेचिन्नपठन्ति कांश्चिदत्रत्या न्श्लोकान्पूर्वत्रैवचपठन्ति अन्येतुपंचषान्पठन्त्यपीत्यत्रकोशशुद्धिप्रतीमः संविदंमिथआलोचनं ॥ १ ॥ २ ॥